

Uchwała Nr 136/XXV/12
Rady Miasta i Gminy Wleń
z dnia 10 grudnia 2012r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta i Gminy Wleń na rok 2013

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity : Dz.U. z 2007r. Nr 70, poz.473 z późn. zmianami) Rada Miasta i Gminy Wleń uchwała co następuje :

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013 dla miasta i gminy Wleń, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały .

§ 2

Zobowiązuje się Burmistrza Miasta i Gminy do złożenia Radzie Miasta i Gminy sprawozdania z realizacji niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wleń.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i podlega opublikowaniu w sposób zwyczajowo przyjęty .

Załącznik
do **Uchwały Nr 136/XXV/12**
Rady Miasta i Gminy Wleń
z dnia 10.12.2012r.

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
dla Miasta i Gminy Wleń
na rok 2013

Program został opracowany przez Komisję w składzie :

Bukowska Jadwiga - Pełnomocnik Burmistrza
Karbowiak Krystyna - Przewodnicząca Komisji ds.RPA
Pawluk Jarosław - Członek komisji ds.RPA
Dziatłowicz Danuta - Pedagog Zespołu Szkół we Wleniu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013 dla Miasta i Gminy Wleń jest kontynuacją działalności prowadzonej w tym zakresie w latach ubiegłych i odpowiada nałożonym na gminy zadaniom określonym w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Program uwzględnia także kierunki działań przyjęte w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015.

Głównym zadaniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest prowadzenie szeroko rozumianych działań profilaktycznych, ograniczanie problemów wynikających z nadużywania alkoholu, uzależnienia od alkoholu jak również przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i wykluczeniu społecznemu.

Zagrożenia sprzyjające rozszerzaniu się zjawiska alkoholizmu tkwią w środowisku i wynikają w dużej mierze z następujących czynników:

- wzrostu bezrobocia,
- szerzeniu się ubóstwa,
- braku umiejętności i radzenia sobie ze stresem,
- syndromu wyuczonej bezradności,
- braku perspektyw życiowych dla młodego pokolenia i związana z tym frustracja powodująca brak motywacji do przezwyciężenia trudności,
- brak alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.

Skala problemów alkoholowych zależy w znacznej mierze od postaw społeczeństwa wobec alkoholu, wiedzy na temat zagrożeń wynikających z picia, a także od wielkości spożycia napojów alkoholowych.

Podstawowe strategie Programu :

- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych,
- zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują,
- zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami,
- zwiększenie skutków rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych,
- zwiększenie świadomości społecznej motywującej do leczenia,
- objęcie pomocą większej liczby osób uzależnionych od alkoholu,
- zmniejszenie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy.

Podstawowe cele Programu :

- zwiększenie świadomości mieszkańców miasta i gminy Wleń dotyczącej szkodliwości używania alkoholu,
- zmniejszenie rozmiaru szkód spowodowanych przez alkohol poprzez wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
- zwiększenie dostępności świadczeń do różnorodnych form terapii, rehabilitacji w placówkach realizujących programy profilaktyczno-terapeutyczne dla osób uzależnionych,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień,
- prowadzenie różnych działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy,
- zapobieganie naruszeniom prawa w handlu napojami alkoholowymi (reklama, sprzedaż nieletnim i nietrzeźwym).

DIAGNOZA PROBLEMU

Diagnoza została dokonana w oparciu o dane statystyczne uzyskane z jednostek i organizacji zajmujących się problematyką uzależnień na terenie miasta i gminy Wleń takich jak : Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Rewir Dzielnicowych, na przełomie lat 2010-2011 i I półrocze 2012 roku.

Dane z Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wleń :

- w 2010 roku Komisja podjęła czynności zmierzające do nałożenia obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego wobec 18 osób, w tym skierowano 4 wnioski do Sądu Rejonowego,
- w 2011 roku wobec 11 osób,
- w I półroczu 2012 roku wobec 10 osób, w tym skierowano 4 wnioski do Sądu Rejonowego.

Dane z Punktu konsultacyjnego we Wleń :

Liczba osób oraz udzielonych porad w punkcie konsultacyjnym	w 2010r.		W 2011r.	
	Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad
1.Osobom z problemem alkoholowym	38	40	37	135
2.Dorosłym członkom rodziny z problemem alkoholowym	17	48	21	70
3.Ofiarom przemocy w rodzinie	20	30	11	44
4.Sprawcom przemocy w rodzinie	10	30	7	21

Z danych przekazanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wleń wynika, że :

W 2010r. z pomocy materialnej Ośrodka Pomocy Społecznej korzystało - 232 rodziny
w 2011r. z pomocy materialnej Ośrodka Pomocy Społecznej korzystało - 198 rodzin
Z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu korzystało z pomocy materialnej OPS
w 2010r. - 38 rodzin,
w 2011r. - 42 rodziny.

Rodziny te korzystały z następujących form pomocy: zasiłki celowe, zasiłki okresowe, dożywianie dzieci, praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych.

Spożywanie alkoholu przez osoby nieletnie.

Zjawisko picia alkoholu wśród nieletnich nadal jest rozpowszechnione. Z danych Policji wynika, że :

- w 2010r. liczba nietrzeźwych osób, nieletnich zatrzymanych w policyjnej izbie dziecka - 3
- w 2011r. liczba nietrzeźwych osób, nieletnich zatrzymanych w policyjnej izbie dziecka - 2

Charakterystycznym niekorzystnym zjawiskiem towarzyszącym nadużywaniu alkoholu jest przemoc domowa.

Dane z KPP Lwówek Śląski Rewiru Dzielnicowych we Wleń:

Problem	2011r.	I półrocze 2012r.
liczba osób, które dopuściły się przemocy domowej	10	5
liczba przeprowadzonych interwencji domowych	10	5
liczba założonych Niebieskich Kart	6	2
liczba pokrzywdzonych dzieci	9	6

Z terenu miasta i gminy Wleń doprowadzono do PDOZ (pomieszczenia dla osób zatrzymanych), z powodu awantury domowej:

w 2011r. – 13 osób,

a w I półroczu 2012r. – 4 osoby.

Naruszanie prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe.

Problem	2011r.	I półrocze 2012r.
Liczba osób zatrzymanych przez Policję pod wpływem alkoholu.	53	17
Liczba osób nietrzeźwych, którym zatrzymano uprawnienia do kierowania pojazdami.	40	14
Liczba zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.	16	9

Z informacji Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na terenie miasta i gminy utrzymuje się spora liczba rodzin z problemem alkoholowym objęta pomocą Ośrodka, jednocześnie Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi sprawy zmierzające do nałożenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych. Z danych KPP Rewiru Dzielnicowych wynika, że na terenie gminy występuje problem przemocy w rodzinie (interwencje domowe związane z procedurą „Niebieskich Kart”, w tym sprawców pod wpływem alkoholu).

ZADANIA PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI W 2013 ROKU

- Wzbogacanie profesjonalnych form pomocy psychologiczno –pedagogicznej dla dzieci i młodzieży wychowującej się w rodzinach z problemami alkoholowymi.
- Doskonalenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, z uwzględnieniem procedury „Niebieskiej Karty” , współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym.
- Rozszerzenie dostępności do usług terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin .
- Zatrudnienie psychologa w Punkcie Konsultacyjnym (raz w tygodniu) na umowę-zlecenie,
- Wdrażanie szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych wzbogaczonych o programy autorskie.
- Udział dzieci i młodzieży szkolnej naszej gminy w ogólnopolskich kampaniach, do wyboru: „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, NARKOTYKI- To mnie nie kręci”, „Postaw na rodzinę”
- Ogólnopolskie kampanie skierowane do mieszkańców gminy : „Prawda o alkoholu”, „Reaguj na przemoc”.
- Zlecenie przeprowadzenia lokalnej diagnozy problemów uzależnień w mieście i gminie Wleń.
- Promowanie programów profilaktycznych zapobiegających wzrostowi przemocy, narkomanii i alkoholizmowi wśród społeczności naszej gminy.
- Kontrola rynku obrotu napojami alkoholowymi ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.
- Podnoszenie kompetencji zawodowych osób pracujących na rzecz bezpieczeństwa na terenie miasta i gminy (nauczyciele, policja, pracownicy socjalni).

Zasoby lokalne

Instytucje, organizacje pozarządowe oraz grupy zawodowe zajmujące się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii :

1. Miejsko – Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu w Lwówku Śląskim,
3. Placówki oświatowo – wychowawcze:
 - Zespół Szkół we Wleniu,
 - Filia Zespołu Szkół w Pilchowicach – SP Pilchowice,
 - Świetlice wiejskie,
4. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
5. Dom Pomocy Społecznej w Nieleśtnie,
6. Dom Noclegowy dla Bezdomnych Mężczyzn (noclegownia Brata Alberta w Jeleniej Górze),
7. Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Lwówku Śląskim,
8. Prokuratura Rejonowa w Lwówku Śląskim,
9. KPP Lwówek Śląski Rewir Dzielnicowych we Wleniu,
10. Pedagog szkolny,
11. Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna w Lwówku Śląskim .

Szczegółowe zadania wynikające z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- motywowanie osób uzależnionych do rozpoczęcia procesu leczenia i wyjścia z uzależnienia oraz kierowanie tych osób do odpowiednich poradni i instytucji pomocowych,
- prowadzenie postępowania przygotowawczego w sprawach o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu i kierowanie kompletnych wniosków do Sądu,
- utrzymanie pełnej dostępności do usług oferowanych przez Poradnię Terapii Uzależnienia w Lwówku Śląskim dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- finansowanie opinii biegłych (psychologa i psychiatry) ,
- współpraca z placówkami leczenia odwykowego i podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie wczesnego diagnozowania choroby alkoholowej i kierowanie na leczenie,
- wspieranie działalności Punktu Konsultacyjnego, w tym: diagnoza problemów całej rodziny i planowanie pomocy dla wszystkich jej członków, udzielanie porad w zakresie profilaktyki alkoholowej, narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym finansowanie pracownika Punktu Konsultacyjnego,
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania uzależnień od alkoholu i przemocy w rodzinach, szczególnie gdzie przemoc dotyka rodzin z dziećmi.

II. Udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie :

- podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych od alkoholu,
- edukacja publiczna w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie (finansowanie materiałów edukacyjnych, ulotek, informatorów, broszur),

- współpraca z Policją, Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie prowadzenia procedury „ Niebieska Karta” oraz współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przemocy,
 - wdrożenie programu interdyscyplinarnej pracy z rodziną, poszerzenie specjalistycznych form pomocy (terapia systemowa, trening umiejętności wychowawczych, mediacje rodzinne) - MOPS,
 - doskonalenie procedur interwencyjnych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przypadkach przemocy w rodzinie,
 - pomoc organizacyjno – prawna dla ofiar przemocy domowej w Punkcie Konsultacyjnym oraz zatrudnienie psychologa w celu prowadzenia indywidualnej i grupowej terapii z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi (planowane- raz w tygodniu po 2 godziny),
 - finansowanie lub dofinansowywanie szkoleń i kursów dla członków komisji,
 - organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w okresie ferii zimowych i letnich, w formie półkolonii, przedsięwzięcia te powinny zawierać program scenariuszy zajęć o tematyce profilaktycznej.
- III. **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w tym współorganizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach :**
- kontynuacja działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów i poszerzenie o inne rozbudowane, cykliczne programy profilaktyczne,
 - objęcie programem profilaktycznym coraz młodsze grupy wiekowe,
 - uczestnictwo w kampaniach edukacyjnych mających na celu eliminowanie zakupu i spożywania alkoholu przez nieletnich ,
 - organizacja szkoleń dla sprzedawców alkoholu,
 - prowadzenie specjalistycznych programów dla dzieci i młodzieży z tzw. grup ryzyka, realizowanych w szkołach, tak aby zajęcia profilaktyczne obejmowały ćwiczenia odmawiania picia, nieulegania naciskowi grupy, bronięcia własnych postaw i przekonań,
 - prowadzenie kampanii edukacyjnych na terenie miasta i gminy, udział w wybranych kampaniach o zasięgu ogólnopolskim np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł i Odpowiedzialny Kierowca”, „Postaw na rodzinę”, „Narkotyki- to mnie nie kręci”, „Prawda o alkoholu”, „Reaguj na przemoc” ,
 - promowanie zdrowego stylu życia w trzeźwości poprzez propagowanie pozytywnych wzorów zachowań, w tym umiejętności spędzania wolnego czasu i radzenia sobie z problemami życia codziennego,
 - współorganizowanie zajęć wychowawczych i sportowych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu,
 - dofinansowanie imprez okolicznościowych: Mikołaj, Dzień Dziecka, wspieranie środowiskowych imprez sportowych adresowanych do dzieci i młodzieży propagujących zdrowy styl życia bez środków uzależniających (w formie nagród).

IV. Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- upowszechnianie materiałów edukacyjnych związanych z tematyką uzależnień,
 - udział w konferencjach, szkoleniach oraz warsztatach podnoszących kwalifikacje Realizatorów Programu oraz osób działających w obszarze profilaktyki uzależnień i pomocy społecznej,
- zakup i rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dot. problematyki uzależnienia od alkoholu, przemocy domowej jak również doposażenie Realizatorów Programu w w/w materiały,
- udzielanie dotacji celowych na realizację zadań wynikających z Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkohol. oraz Przeciwdziałania Narkomanii organizacjom pozarządowym, które statutowo zajmują się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii,
- prenumerata czasopisma „Świat Problemów” ,
- współpraca z instytucjami kulturalnymi, sportowymi i oświatowymi w zakresie zagospodarowania wolnego czasu dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

V. Formy i działania regulujące dostępność do alkoholu :

- Ustalenie dla terenu miasta i gminy Wleń liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4/5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 20 punktów (Uchwała Nr XXXIII/166/93 Rady Miasta i Gminy Wleń z dnia 03 lipca 1993r.)
- Ustalenie dla terenu miasta i Gminy Wleń liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 10 punktów (Uchwała Nr XL/195/01 Rady Miasta i Gminy Wleń z dnia 28 grudnia 2001r.)
- Zasady usytuowania na terenie miasta i gminy Wleń miejsc sprzedaży napojów alkoholowych – Uchwała Nr XXXIII/167/93 Rady Miasta i Gminy Wleń z dnia 03 lipca 1993r.
- Wprowadzenie zakazu spożywania napojów alkoholowych na terenie placu Bohaterów Nysy we Wleniu – Uchwała Nr XXIV/116/00 Rady Miasta i Gminy Wleń z dnia 29 czerwca 2000r.
- Współpraca ze służbami miejskimi w sprawie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych .

VI. Podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w związku z naruszeniem art.13¹ i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym,
- występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego,
- wydawanie opinii zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą Rady Miasta i Gminy,
- kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych co do zgodności przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń (art. 18¹ ust. 8).

VII. Zasady wynagradzania członków Miejsko-Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych :

Członkowie Komisji za wykonywanie swojej pracy otrzymują wynagrodzenie w formie ryczałtu. Wysokość ryczałtu ustala się w wysokości :

200 zł (brutto) miesięcznie, osobie prowadzącej dokumentację komisji, teczki osobowe osób zgłoszonych do komisji, wnioski do Sadu, sprawozdania oraz pozostałą korespondencję,

150 zł (brutto) miesięcznie dla pozostałych członków komisji.

Za przeprowadzenie wywiadu środowiskowego u osób w stosunku do których wpłynął wniosek o leczenie odwykowe ustala się kwotę 40 zł (brutto) za wywiad.

VIII. Zasady finansowania zadań Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Powyższe środki gromadzone są w budżecie Gminy w **dziale 851 – Ochrona Zdrowia, rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii**

rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Na rok 2013 planuje się kwotę wydatków 45.000 zł na realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.